

แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์กับการใช้โปรแกรม ATLAS.ti

Historical tourist attraction with the use of ATLAS.ti program

รุ่งรัตน์ หัตถกรรม^{1*}Rungrat Hatthakam^{1*}

Received: 3 June 2021

Revised: 12 July 2021

Accepted: 9 August 2021

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงเอกสารมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างข้อสรุปผลจากการวิจัยเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ระหว่างปี พ.ศ. 2555-2563 ในฐานข้อมูลวิจัย Thai Journal Online (Thaijo) เกณฑ์การคัดเลือกงานวิจัยคือ เป็นงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในฐานข้อมูล Thai Journal Online (Thaijo) และเผยแพร่ภายในระยะเวลา 9 ปี คือ ระหว่างปี พ.ศ. 2555-2563 ได้งานวิจัยที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 20 เรื่อง การสังเคราะห์งานวิจัยใช้เทคนิคการวิเคราะห์คำหลัก (Domain Analysis) การลงรหัสคือ ปีที่เผยแพร่ ลักษณะงานวิจัย สถาบันการวิจัย จังหวัดและภาค (พื้นที่ทำวิจัย) โดยใช้โปรแกรม ATLAS.ti 7.5.16 ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่และร้อยละ ผลการวิจัย พบว่า ปีที่เผยแพร่ พ.ศ. 2558-2563 มากที่สุด ร้อยละ 80 เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.39 สถาบันการวิจัย ที่เป็นมหาวิทยาลัยในสังกัดของรัฐ ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เป็นอันดับที่สูงที่สุด ร้อยละ 82. พื้นที่ทำวิจัย ส่วนใหญ่อยู่ภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 46.67 โดยมากที่สุดที่จังหวัดกำแพงเพชร ร้อยละ 13.35 ภาคเหนือ ร้อยละ 16.68 ที่จังหวัดสุโขทัย ร้อยละ 10.02 รองลงมาคือ ภาคใต้ คิดเป็นร้อยละ 23.33 พื้นที่ทำวิจัยมากที่สุดที่จังหวัดนครราชสีมา ร้อยละ 6.68

คำสำคัญ: การวิจัยเชิงคุณภาพ, การสังเคราะห์งานวิจัย, แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์, ATLAS.ti

¹ อาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

¹ Lecturer, Faculty of Management Science, Buriram Rajabhat University

* Corresponding e-mail: rhatthakam@gmail.com

Abstract

This documentary research aims to generate research conclusions on Thailand's historical sites between 2012 - 2020 from the Thai Journal Online (Thaijo) platform. The research paper selection criteria include; there must be the published research on the Thai Journal Online (Thaijo) database and published within nine years, between 2012 - 2020. Twenty selected Journals were analyzed and synthesized using the Domain Analysis technique, while ATLAS.ti 7.5.16 program was used to analyze data. The code was determined using the Research Year published, Research characteristics, Research institute, Province and Region (Research area) to assign a label to a data segment. In particular, the statistics used for data analysis are Frequency and Percentage. The research results showed that most of the published research year was 2015 – 2020, and 80% was qualitative research. Most research institutions accounted for 48.39% of a public university that researches historical sites, ranked the highest at 82%. The research area mostly conducted in the Central region at 46.67%; Kamphaeng Phet Province 13.35% at the highest, the Northern Region 16.68%; Sukhothai Province 10.02% at the highest, followed by the Southern region, accounting for 23.33%; Nakhon Si Thammarat Province 6.68% at the highest.

Keyword: Qualitative Research, Research Synthesis, Historical Sites, ATLAS.ti

บทนำ

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมหนึ่ง
ที่ช่วยสร้างรายได้ให้กับเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งจะ
เห็นได้จากที่ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวใน
ปี พ.ศ. 2563 โดยเป็นรายได้จากผู้เยี่ยมเยือนชาวไทย
482,468.09 ล้านบาท และรายได้จากผู้เยี่ยมเยือน
ชาวต่างชาติ 310,066.12 ล้านบาท (กระทรวงการ
ท่องเที่ยวและกีฬา, 2563) ทำให้รัฐบาลโดย
หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว

ของประเทศอย่างการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้
จัดทำแคมเปญส่งเสริมการท่องเที่ยวออกมาเป็นระยะ
ๆ รวมทั้งกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ก็ได้พัฒนา
แหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ ควบคู่กันไปด้วยเพื่อส่งเสริม
การท่องเที่ยวของไทยให้โดดเด่นน่าสนใจและ
สอดคล้องกับพฤติกรรมและความต้องการของ
นักท่องเที่ยวมากขึ้นด้วย ในด้านทรัพยากรการ
ท่องเที่ยวของไทยก็มีความหลากหลายในการนำมา
เพื่อจัดทำโฆษณาส่งเสริมการท่องเที่ยวทั้งแหล่ง
ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทาง

วัฒนธรรมและแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรม ก็มีทั้งหน่วยงาน สถาบัน องค์กรต่าง ๆ ได้ดูแลรักษาอนุรักษ์ ทำนุบำรุง วิจัยและพัฒนา หาแนวทางการบริหารจัดการให้คงอยู่เสมอ แต่แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์นั้นมีสถาบันการศึกษาให้ความสนใจในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาค่อนข้างน้อยเนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์นั้นมีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง การที่จะทำวิจัยเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยตรงอาจจะทำได้ยาก หรือมีขั้นตอนยุ่งยากซับซ้อน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการมีข้อมูลเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์นั้น จะช่วยให้การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางประวัตินิยมทิศทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงได้อยู่ตลอดเวลา โดยกำหนดโจทย์ปัญหาการวิจัยไว้คือ งานวิจัยแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์มีปีใดบ้างที่เผยแพร่ลักษณะงานวิจัยเป็นแบบใด มีสถาบันการวิจัยใดบ้าง และพื้นที่ทำวิจัยอยู่จังหวัดและภาคใดบ้าง ผลการสังเคราะห์การวิจัยด้วยโปรแกรม ATLAS.ti นี้ จะช่วยให้นักวิจัยทราบข้อมูลลักษณะของการวิจัยที่ต้องใช้เพื่อพัฒนาพื้นที่และทราบสถานที่และพื้นที่ที่มีการทำวิจัยมากที่สุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างข้อมูลสรุปผลจากการวิจัยของแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ระหว่างปี พ.ศ. 2555-2563

2. เพื่อสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่เผยแพร่ในฐานข้อมูล Thai Journal Online (Thaijo) ระหว่างปี พ.ศ. 2555-2563

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านการวิจัย งานวิจัยที่คัดเลือกมานี้เป็นบทความวิจัยเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทหนึ่งในฐานปะจายภายในที่มีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยวตามที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2545 : 6) ได้แยกไว้ตามลักษณะและความต้องการของนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ ผู้วิจัยคัดสรรงานวิจัยที่มีคุณภาพและผ่านการตรวจสอบจากบรรณาธิการและผู้ทรงคุณวุฒิจากฐานข้อมูลที่รวบรวมงานวิจัยเหล่านี้ไว้จาก Thai Journal Online (Thaijo) ที่ได้เผยแพร่ภายในระยะเวลา 9 ปี คือระหว่างปี พ.ศ. 2555-2563 โดยคำสำคัญที่ใช้ในการสืบค้นคือ “แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์” ในวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2564 ได้งานวิจัยที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์กำหนดจำนวน 20 เรื่อง

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ในงานวิจัยนี้ใช้ตัวอย่างที่เป็นรายงานวิจัยที่เผยแพร่ในรูปแบบบทความวิจัยในฐานข้อมูลวารสารไทย

(Thaijo) ที่เผยแพร่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555-2563 จำนวน 20 เรื่อง ได้แก่ ชัยวัชร พรหมจิตติพงศ์และคณะ และสาธิตา มิ่งวงศ์ (2555) พิมพ์ระวี โรจนรุ่งสตัย และคณะ (2556) ณรงค์ พลธิราช (2557) ศศิธร ป้องเรือ (2557) นนทิกัด เพียรโรจน์, สิริภัทร โชติช่วง และณัฐมน ราชรักษ์ (2558) วันชพร จันทรักษา และวราวัชต์ มัชฌมบุรุษ (2558) ธนศัลล กุลศรี (2559) อธิระวัฒน์ แสนคำ (2559) วัฒนจิรัชย์ เวชชนินนาท (2559) สุนิย์รัตน์ คงศิริ, สมบูรณ์ บุญฤทธิ์ และลัญจกร นิลกาจ (2559) อาทิตยา เครือจันทร์และศรีสุพร ปิยรัตน์วงศ์ (2559) อำนวย บุญรัตน์โมตรีและคณะ (2560) ชยุตม์ วัฒนาและสิริกร เลิศลักษณ์ธาร (2561) ชีววรรณ เจริญสุข และวิจิต อู่อัน (2562) ดรีคม พรหมมาบุญ, ศิริพร เกตุสรน้อย และสิริลักษณ์ วนพร (2562) ประยูร อิมิวัตร์ และคณะ (2562) วิภาวรรณ บัวทอง (2562) อนัสพงษ์ ไกรเกรียงศรี (2562) ญาณธร เขียรถาวร (2563) และพิมพ์ชนก สุวรรณศรี และคณะ (2563)

3. ระยะเวลาในการวิจัย คือ เดือนกุมภาพันธ์ 2564

วิธีการดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยเรื่อง ข้อสรุปจากงานวิจัยเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ด้วยโปรแกรม ATLAS.ti โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูล คือหาคำความถี่ และร้อยละ โดยใช้โปรแกรม ATLAS.ti ในการประมวลผลค่าจากการสร้างรหัส (Coding) คือ ปีที่เผยแพร่ ลักษณะงานวิจัย สถาบันการวิจัย จังหวัด และภาค (พื้นที่ทำวิจัย) ผู้วิจัยใช้โปรแกรม ATLAS.ti

7.5.16 ในการกำหนดคุณลักษณะงานวิจัยได้ดำเนินการ 3 ขั้นตอนคือ

1. อ่านเพื่อหาคุณลักษณะงานวิจัย

2. เลือกข้อความที่แสดงถึงคุณลักษณะงานวิจัย (Quotation) และกำหนดรหัสที่แสดงถึงคุณลักษณะของงานวิจัยนั้น ๆ เช่น ปี พ.ศ. 2555 ใส่รหัสว่า “2555” ลักษณะงานวิจัย ลงรหัสว่า “เชิงคุณภาพ” “เชิงปริมาณ” และ “ผสมผสาน” หรือภาค ลงรหัสว่า “เหนือ” “กลาง” “ใต้” “ตะวันออกเฉียงเหนือ” เป็นต้น

ทั้งนี้ การลงรหัส “ภาค” นั้นใช้หลักเกณฑ์การแบ่งภูมิภาคของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ที่สอดคล้องกับการแบ่งภาคของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ โดย 1. ภาคเหนือ ประกอบด้วย จังหวัดกำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ และอุทัยธานี รวม 17 จังหวัด

2. ภาคกลาง ประกอบด้วย จังหวัดกาญจนบุรี ชัยนาท นครนายก นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี ประจวบคีรีขันธ์ พระนครศรีอยุธยา เพชรบุรี ราชบุรี ลพบุรี สมุทรปราการ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สระบุรี สิงห์บุรี สุพรรณบุรี และอ่างทอง รวม 18 จังหวัด และชายฝั่งทะเลตะวันออกอีก 7 จังหวัด คือ จังหวัดจันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง และสระแก้ว รวมทั้งหมดเป็น 25 จังหวัด 3. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย

จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ บึงกาฬ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุตรดิตถ์ และ อุบลราชธานี รวม 20 จังหวัด และ 4. ภาคใต้ ประกอบด้วย จังหวัดกระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา พัทลุง ภูเก็ต ยะลา ระนอง สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี รวม 14 จังหวัด

3. การวิเคราะห์คุณลักษณะของงานวิจัยเป็น ขั้นตอนที่ดำเนินการต่อจากขั้นตอนที่สองคือ การแปลงเป็นตัวเลข โดยการใช้คำสั่ง Analyze → Codes-Primary Documents Table → นำคุณลักษณะงานวิจัยเข้าไปวิเคราะห์เพื่อหาความถี่ ซึ่งผู้วิจัยนำคุณลักษณะงานวิจัยแต่ละด้านเข้าสู่วิเคราะห์ คือ ปีที่เผยแพร่ ลักษณะงานวิจัย สถาบัน

การวิจัย จังหวัดและภาค (พื้นที่ทำวิจัย) ตามลำดับ นำเสนอข้อมูลด้วยความถี่ และร้อยละ

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง ข้อเสนอจากงานวิจัยเกี่ยวกับ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ด้วยโปรแกรม ATLAS.ti นำเสนอผลการวิจัยเป็นตารางตามรหัส ได้แก่ ปีที่เผยแพร่ ลักษณะงานวิจัย สถาบันการวิจัย จังหวัดและภาค (พื้นที่ทำวิจัย) รายละเอียดดังนี้

1. ปีที่เผยแพร่ ผู้วิจัยได้แบ่งช่วงของการศึกษาเป็น 3 ช่วงปี คือ ช่วงที่ 1 ปี พ.ศ.2555-2557 ช่วงที่ 2 ปี พ.ศ.2558-2560 และช่วงที่ 3 ปี พ.ศ.2561-2563 พบว่า ช่วงที่ 2 และ 3 ปี พ.ศ. 2558-2563 เป็นช่วงที่มีการศึกษาเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ มากที่สุด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละงานวิจัยเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ จำนวน 20 เรื่อง ตามปีที่เผยแพร่

ปี	จำนวน	ร้อยละ
2555	1	5
2556	1	5
2557	2	10
รวมช่วงปี 2555-2557	4	20
2558	2	10
2559	5	25
2560	1	5
รวมช่วงปี 2558-2560	8	40

52 วารสารสหวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2564

ปี	จำนวน	ร้อยละ
2561	1	5
2562	5	25
2563	2	10
รวมช่วงปี 2561-2563	8	40
TOTALS:	20	100
Min= 2555, Max= 2563, Mode=2559 (20 เรื่อง)		

จากตารางที่ 1 พบว่า ช่วงที่มีการศึกษาเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในช่วงที่ 1 ปี พ.ศ.2555-2557 มีจำนวน 4 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 20 ช่วงที่ 2 ปี พ.ศ.2558-2560 มีจำนวน 8 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 40 และช่วงที่ 3 ปี พ.ศ.2561-2563 มีจำนวน 8 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 40

2. ลักษณะงานวิจัย ผลการวิจัยพบว่า งานวิจัยเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ เชิงปริมาณ และผสมผสาน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละงานวิจัยเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ตามลักษณะงานวิจัย

ลักษณะงานวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
เชิงคุณภาพ	15	48.39
เชิงปริมาณ	10	32.26
ผสมผสาน	6	19.35
TOTALS:	31	100

จากตารางที่ 2 พบว่า งานวิจัยเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.39 รองลงมา คือ การวิจัยเชิงปริมาณ คิดเป็นร้อยละ 32.26 และสุดท้ายคือ การวิจัยแบบผสมผสาน คิดเป็นร้อยละ 19.35

3. สถาบันการวิจัย ผลการวิจัย สถาบันการวิจัยที่ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เป็นอันดับที่สูงที่สุดคือ มหาวิทยาลัยในสังกัดของรัฐ รองลงมาคือ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ และสุดท้ายคือ มหาวิทยาลัยเอกชน รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละงานวิจัยเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ตามสถาบันการวิจัย

สถาบันการวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ (3)		13.05
1. มหาวิทยาลัยบูรพา	1	4.35
2. มหาวิทยาลัยพะเยา	1	4.35
3. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เลย	1	4.35
มหาวิทยาลัยในสังกัดของรัฐ (17)		82.60
- มหาวิทยาลัยและสถาบัน (6)		34.75
1. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	2	8.675
2. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	2	8.675
3. มหาววิทยาลัยนเรศวร	1	4.35
4. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพฯ	1	4.35
5. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตนครศรีธรรมราช	1	4.35
6. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี	1	4.35
- มหาวิทยาลัยราชภัฏ (9)		39.15
1. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม	1	4.35
2. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	1	4.35
3. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	1	4.35
4. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	1	4.35
5. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี	1	4.35
6. มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	1	4.35
7. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	1	4.35
8. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	1	4.35
9. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	1	4.35
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล (2)		8.70
1. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	1	4.35
2. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	1	4.35
มหาวิทยาลัยเอกชน (1)		4.35

54 วารสารสหวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2564

สถาบันการวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
1. มหาวิทยาลัยศรีปทุม	1	4.35
TOTALS:	23	100

จากตารางที่ 3 พบว่า สถาบันการวิจัย ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์เป็นอันดับสูงสุดคือ มหาวิทยาลัยในสังกัดของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 82.60 รองลงมาคือ มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ คิดเป็น

ร้อยละ 13.05 และมหาวิทยาลัยเอกชน 4.35 ตามลำดับ

4. จังหวัดและภาค ผลการวิจัยพบว่า จังหวัดและภาคที่เป็นพื้นที่ทำวิจัยในงานวิจัยเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ พบรายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละงานวิจัยเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ตามจังหวัดและภาค

จังหวัด	จำนวน	ร้อยละ
ภาคเหนือ (3)		16.68
1. เชียงใหม่	1	3.33
2. เชียงราย	1	3.33
3. สุโขทัย	3	10.02
ภาคกลาง (10)		46.67
1. กาญจนบุรี	1	3.33
2. กำแพงเพชร	4	13.35
3. จันทบุรี	1	3.33
4. ตราด	1	3.33
5. ชลบุรี	1	3.33
6. ชัยนาท	1	3.33
7. พระนครศรีอยุธยา	2	6.68
8. เพชรบุรี	1	3.33
9. ระยอง	1	3.33
10. สมุทรสงคราม	1	3.33

จังหวัด	จำนวน	ร้อยละ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (4)		13.32
1. กาฬสินธุ์	1	3.33
2. นครพนม	1	3.33
3. สурินทร์	1	3.33
4. อุดรธานี	1	3.33
ภาคใต้ (6)		23.33
1. กระบี่	1	3.33
2. ชุมพร	1	3.33
3. นครศรีธรรมราช	2	6.68
4. พัทลุง	1	3.33
5. ภูเก็ต	1	3.33
6. สุราษฎร์ธานี	1	3.33
TOTALS:	30	100

จากตารางที่ 4 พบว่า จังหวัดและภาคที่เป็นพื้นที่ทำวิจัยในงานวิจัยเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ได้แก่ภาคเหนือ คิดเป็นร้อยละ 16.68 ประกอบด้วยจังหวัด เชียงใหม่ ร้อยละ 3.33 เชียงราย ร้อยละ 3.33 สุโขทัย ร้อยละ 10.02

ภาคกลาง คิดเป็น ร้อยละ 46.67 ประกอบด้วยจังหวัด กาญจนบุรี ร้อยละ 3.33 กำแพงเพชร ร้อยละ 13.35 จันทบุรี ร้อยละ 3.33 ตราด ร้อยละ 3.33 ชลบุรี ร้อยละ 3.33 ชัยนาท ร้อยละ 3.33 พระนครศรีอยุธยา ร้อยละ 6.68 เพชรบุรี ร้อยละ 3.33

ระยอง ร้อยละ 3.33 และสมุทรสงคราม ร้อยละ 3.33 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นร้อยละ

13.32 ประกอบด้วยจังหวัด กาฬสินธุ์ ร้อยละ 3.33 นครพนม ร้อยละ 3.33 สุรินทร์ ร้อยละ 3.33 และอุดรธานี 3.33 และภาคใต้ คิดเป็นร้อยละ 23.33 ประกอบด้วยจังหวัด กระบี่ ร้อยละ 3.33 ชุมพร ร้อยละ 3.33 นครศรีธรรมราช ร้อยละ 6.68 พัทลุง ร้อยละ 3.33 ภูเก็ต ร้อยละ 3.33 และสุราษฎร์ธานี ร้อยละ 3.33

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ข้อเสนอแนะจากงานวิจัยเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ด้วยโปรแกรม ATLAS.ti นำเสนอผลการวิจัยเป็นตารางตามรหัส

ได้แก่ ปีที่เผยแพร่ ลักษณะงานวิจัย สถาบันการวิจัย จังหวัดและภาค (พื้นที่ทำวิจัย) นั้นอภิปรายผลได้ดังนี้

ลักษณะสำคัญของงานวิจัยเชิงคุณภาพจะมีลักษณะสำคัญคือข้อมูลอยู่ในรูปถ้อยคำ ข้อความ ปรากฏการณ์ เหตุการณ์ พฤติกรรม เป็นวิธีการแสวงหาความจริงหรือข้อเท็จจริงที่มีอยู่ตามธรรมชาติ และใช้วิธีการอุปทาน (ข้อมูลดิบ/ข้อเท็จจริง --> แนวคิด ความสัมพันธ์ --> ข้อสรุป) (สิริศักดิ์ อาจวิชัย , 2563) เพราะฉะนั้นการทำวิจัยแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์จึงต้องใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพโดยมีแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือหนึ่งในการทำวิจัยควบคู่ไปกับการสนทนากลุ่ม เพราะหลักการพื้นฐานของการวิจัยเชิงคุณภาพนั้นเป็นวิธีการวิจัยที่ได้รับความนิยมทางสายสังคมศาสตร์เพราะสามารถเข้าถึงเรื่องเล็ก ละเอียดอ่อน และเป็นการอธิบายพฤติกรรม ความสัมพันธ์ของคนกับสังคม อาจดำเนินไปโดยอิสระ ไม่ต้องประกอบไปกับการวิจัยเชิงปริมาณก็ได้ เพราะถือว่าเป็นการวิจัยอย่างหนึ่ง ที่เน้นการรวบรวมข้อมูลในเชิงคุณลักษณะ (พนิดา จงสุขสมสกุล, 2563) และสอดคล้องกับหลักการวิจัยเชิงคุณภาพของ โกศล จิตวิรัตน์ (2563) เนื่องจากการหาคำตอบ ไม่ใช่การทดสอบคำตอบ (ที่ตั้งไว้ก่อน) คำตอบจะได้มาโดยการพิจารณาภาพรวมซึ่งเกิดจากการนำเอาข้อมูลต่างๆ ในปรากฏการณ์จริงมาพรรณนา

สรุปผล

การวิจัยเรื่อง ข้อสรุปจากงานวิจัยเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ด้วยโปรแกรม

ATLAS.ti นำเสนอผลการวิจัยเป็นตารางตามรหัสได้แก่ ปีที่เผยแพร่ ลักษณะงานวิจัย สถาบันการวิจัย จังหวัดและภาค (พื้นที่ทำวิจัย) นั้น ปีที่เผยแพร่พบว่า ช่วงที่ 2 และ 3 ปี พ.ศ.2558-2563 เป็นช่วงที่มีการศึกษาเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ มากที่สุด

ลักษณะงานวิจัยเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.39 รองลงมาคือ การวิจัยเชิงปริมาณ คิดเป็นร้อยละ 32.26 และสุดท้ายคือ การวิจัยแบบผสมผสาน คิดเป็นร้อยละ 19.35 สถาบันการวิจัยที่ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เป็นอันดับที่สูงที่สุดคือ มหาวิทยาลัยในสังกัดของรัฐ รองลงมาคือ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ และสุดท้ายคือ มหาวิทยาลัยเอกชน จังหวัดและภาคที่เป็นพื้นที่ทำวิจัยในงานวิจัยเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ได้แก่ภาคเหนือ คิดเป็นร้อยละ 16.68 ประกอบด้วยจังหวัด เชียงใหม่ ร้อยละ 3.33 เชียงราย ร้อยละ 3.33 สุโขทัย ร้อยละ 10.02 ภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 46.67 ประกอบด้วยจังหวัด กาญจนบุรี ร้อยละ 3.33 กำแพงเพชร ร้อยละ 13.35 จันทบุรี ร้อยละ 3.33 ตรวดี ร้อยละ 3.33 ชลบุรี ร้อยละ 3.33 ชัยนาท ร้อยละ 3.33 พระนครศรีอยุธยา ร้อยละ 6.68 เพชรบุรี ร้อยละ 3.33 ระยอง ร้อยละ 3.33 และสมุทรสงคราม ร้อยละ 3.33 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นร้อยละ 13.32 ประกอบด้วยจังหวัด กาฬสินธุ์ ร้อยละ 3.33 นครพนม ร้อยละ 3.33 สุนทร ร้อยละ 3.33 และอุดรธานี 3.33 และภาคใต้ คิดเป็นร้อยละ 23.33

ประกอบด้วยจังหวัด กระบี่ ร้อยละ 3.33 ชุมพร ร้อยละ 3.33 นครศรีธรรมราช ร้อยละ 6.68 พัทลุง ร้อยละ 3.33 ภูเก็ต ร้อยละ 3.33 และสุราษฎร์ธานี ร้อยละ 3.33

ประวัติศาสตร์ หรือการมีส่วนร่วม เป็นต้น โดยการเพิ่มกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้นเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและผลการวิจัยสู่การแก้ปัญหาและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวได้จริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงเอกสารที่มีผลการวิจัยที่ชี้ให้เห็นข้อมูลบทความวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในเบื้องต้นในมิติปีที่เผยแพร่ ลักษณะงานวิจัย สถาบันการวิจัย จังหวัด และภาค (พื้นที่ทำวิจัย) เท่านั้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้วิจัยในการนำไปเป็นข้อมูลและต่อยอดการดำเนินการวิจัยเชิงลึกในประเด็นอื่นๆ เช่น การจัดการการท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวทาง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

ผู้วิจัยควรเพิ่มการสัมภาษณ์เชิงลึกประชาชนในชุมชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์เพื่อการได้ข้อมูลที่แตกต่าง และเพิ่มการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวเพื่อให้ได้ข้อมูลในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และแนวทางการพัฒนาจากมุมมองของภายนอกจะทำให้ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์งานวิจัยในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อให้ได้สารสนเทศที่หลากหลายและเกิดประโยชน์มากขึ้นได้

เอกสารอ้างอิง

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2545). *อุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยกองวิชาการและฝึกอบรม การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2563). *สถานการณ์การท่องเที่ยวในประเทศไทยรายจังหวัด ปี 2563*. สืบค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2564 จาก https://mots.go.th/more_news_new.php?cid=594

โกศล จิตวิรัตน์. (2563). *การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)*. สืบค้นเมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2564 จาก http://www.anantakul.net/learning/Qualitative_Research.pdf

ชยุตม์ วัฒนาและสิริกิร เลิศลักษณ์ธาร. (2561). มูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์อุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์ จังหวัดกาญจนบุรี กับความเต็มใจที่จะจ่ายของนักท่องเที่ยว. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม*, 13(2), 85-99.

- ชัยวัชร พรหมจิตติพงศ์ และสาธิตา มิ่งวงศ์. (2555). พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์: กรณีศึกษาโบราณสถานในอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *วารสารการบริการและการท่องเที่ยว*, 7(2), 39-56.
- ชีวรรณ เจริญสุข และวิชิต อุ๋อัน. (2562). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อคุณค่าที่รับรู้ความพึงพอใจในคุณภาพการบริการ และภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ (มรดกโลก) อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา-สุโขทัย-ศรีสัชนาลัยและกำแพงเพชร ในประเทศไทย. *วารสารอัลอิเกมะฮ์ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี*, 9(18), 147-167.
- ณรงค์ พลธิ์รักษ์. (2557). การท่องเที่ยวชุมชนเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก. *วารสารการบริการและการท่องเที่ยวไทย*, 9(2), 3-15.
- นนทิกัด เพียรโรจน์, สิริภัทร์ โชติช่วง และณัฐมน ราชรักษ์. (2558). การเชื่อมโยงเส้นทางและการส่งเสริมการตลาดโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของกลุ่ม 4 จังหวัดในภาคใต้ของประเทศไทย. *วารสารวิทยาการจัดการ*, 32(2), 89-115.
- ธณัศวัย กุลศรี. (2559). การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์: กรณีศึกษาพิพิธภัณฑ์สิรินธร ตำบลโนนบุรี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์. *Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ*, 9(3), 1-16.
- ธีระวัฒน์ แสนคำ. (2559). การศึกษาประวัติศาสตร์และข้อสันนิษฐานพัฒนาการทางสถาปัตยกรรมขององค์พระบรมธาตุนครชุม วัดพระบรมธาตุ จังหวัดกำแพงเพชร. *วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี*, 12(1), 229-264.
- ญาณธร เขียวถาวร. (2563). การมีส่วนร่วมของชุมชนกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์อำเภอสรคบุรี จังหวัดชัยนาท. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 11(2), 293-308.
- ตรีคม พรหมมาบุญ, ศิริพร เกตุสระน้อย และสิริลักษณ์ วนพร. (2562). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาศักยภาพและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์จังหวัดสุรินทร์. *วารสารศรีปทุมปริทัศน์ ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 19(2), 94-109.
- ประยูร อิมิวัตร และคณะ. (2562). นวัตกรรมจัดการการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมชุมชนตามแนวทางระชาธิปไตยในอำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย. *วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสารสังคม*, 7(2), 145-156.
- พนิดา จงสุขสมสกุล. (2563). *การออกแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ*. สืบค้นเมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2564 จาก http://www.research.nu.ac.th/th/signup/sigupAll/4_2panida.pdf

- พิมพ์ชนก สุวรรณศรี และคณะ. (2563). การพัฒนาสื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่องโคมไฟ 700 ปี อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี*, 11(1), 23-33.
- พิมพ์พระวี โรจนรุ่งสัจด์ และคณะ. (2556). การสร้างคู่มือสำหรับมัคคุเทศก์เพื่อแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ กรณีศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร*, 4(2), 16-27.
- เพ็ญประภา เพชรบูรณ์ และศศิธร ป้องเรือ. (2557). การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ จังหวัดนครพนม ตามแนวทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์. *วารสารวิชาการการท่องเที่ยวไทยนานาชาติ*, 10(2), 74-86.
- วันพร จันทรักษา และวราวัชต์ มัธยมบุรุษ. (2558). โครงข่ายการท่องเที่ยวเมืองประวัติศาสตร์สุโขทัยและเมืองบริวาร. *วารสารอารยธรรมศึกษาโขง-สาละวิน*, 6(2), 73-94.
- วิภาวรรณ บัวทอง. (2562). แอปพลิเคชันแสดงภูมิหลังทางประวัติศาสตร์แหล่งท่องเที่ยว อ.ถลุง จ.ภูเก็ต. *วารสารวิชาการชาชนเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต (PKRU SciTech Journal)*, 3(2), 8-14.
- วัฒน์จิรัชย์ เวชชินนาค. (2559). การพัฒนาส่วนประสมทางการตลาดของแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดอุดรธานี. *วารสารการพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต*, 4(3), 375-388.
- สิริศักดิ์ อาจวิชัย. (2563). *การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)*. สืบค้นเมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2564 จาก https://www.ubu.ac.th/web/files_up/08f2015112820040788.pdf
- สุนิย์รัตน์ คงศิริ, สมบูรณ์ บุญฤทธิ์ และลัญจกร นิลกาญจน์. (2559). แนวทางการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์พิพิธภัณฑสถานคลองท่อม อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 1(1), 21-26.
- อนัสพงษ์ ไกรเกรียงศรี. (2562). การบริหารจัดการเส้นทางท่องเที่ยวแหล่งมรดกโลก อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย และอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร. *วารสารวิชาการศิลปะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 11(1), 195-213.
- อาทิตยา เครือจันทร์ และศรีสุพร ปิยรัตนวงศ์. (2559). แนวทางพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์: กรณีศึกษาแหล่งโบราณสถานโมคลาน จังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 22(2), 33-52.

60 วารสารสหวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2564

อำนวย บุญรัตน์ไมตรี และคณะ. (2560). ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวอนุรักษ์สถานแผ่นดิน-จันของ
จังหวัดสมุทรสงคราม. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
, 7(2), 289-297.

Thai Journal Online (ThaiJO). (2564). *Thaijo* สืบค้นคำว่า “แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์”. สืบค้น
เมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2564 จาก <https://www.tci-thaijo.org/>